

महाराष्ट्र पोलीस दलास Automated Multi-Modal Biometric Identification System (AMBIS) संगणकीय यंत्रणेच्या अंमलबजावणीसाठी विविध समित्या व उप समित्या स्थापन करण्यास मान्यता देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
गृह विभाग

शासन निर्णय क्रमांक एफपीबी-०७१६/प्र.क्र.५५०/पोल-४,
मंत्रालय, मुंबई - ४०००३२, दिनांक :- १५ एप्रिल, २०१७.

संदर्भ :-

१. शासन निर्णय गृह विभाग, एफपीबी - ०७१६/प्र.क्र.५५०/पोल-४, दि. ११/११/१६
२. शासन पत्र गृह विभाग, एफपीबी - ०७१६/प्र.क्र.५५०/पोल-४, दि. २४/०३/१७

प्रस्तावना :-

महाराष्ट्र पोलीस दलासाठी Automated Multi-Modal Biometric Identification System (AMBIS) खरेदी करण्यास शासनाने मान्यता दिलेली असून महाराष्ट्र राज्यातील सर्व पोलीस ठाणी, पोलीस युनिट्स, प्रशिक्षण केंद्र व अंगुली मुद्रा केंद्र येथे कार्यान्वित होणार असल्याने प्रकल्पाची व्याप्ती मोठी आहे. सदर प्रकल्पाच्या प्रगतीचा आढावा, अंमलबजावणी, प्रकल्पाच्या अनुषंगाने मार्गदर्शक सूचना निर्गमित करणे या प्रयोजनासाठी १. राज्यस्तरीय प्रकल्प अंमलबजावणी समिती (State Project Implementation Committee), २. प्रकल्प अंमलबजावणी सल्लागार समिती (Project Implementation Advisory Committee), ३. पोलीस आयुक्तालय समन्वय समिती (Co-Ordination Committee at Commissioner Level), ४. जिल्हा पोलीस दल समन्वय समिती (Co-Ordination Committee at District Level), ५. अंगुली मुद्रा केंद्र समन्वय समिती (Finger Print Bureau Co-ordination committee), ६. आवश्यकता असल्यास उप समित्या (Sub Committees) अशा सर्व समित्यांची स्थापना करण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता.

शासन निर्णय:-

त्यानुसार Automated Multi-Modal Biometric Identification System (AMBIS) या प्रकल्पाची राज्यभरात काटेकोर अंमलबजावणी होण्याच्या हेतुने पोलीस यंत्रणेच्या विविध स्तरांवर खालीलप्रमाणे संरचना असलेल्या समित्या स्थापन करण्यात येत आहेत.

अ) राज्यस्तरीय प्रकल्प अंमलबजावणी समिती:-

१. विशेष पोलीस महानिरीक्षक, सायबर व म.अ.प्र., म.राज्य, मुंबई - अध्यक्ष
२. पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांचे प्रतिनिधी - सदस्य
(पोलीस अधिक्षक व त्यावरील दर्जाचे अधिकारी)
३. पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई यांचे प्रतिनिधी - सदस्य

- (पोलीस उप आयुक्त व त्यावरील दर्जाचे अधिकारी)
४. अपर पोलीस महासंचालक, गु.अ.वि., म.राज्य, पुणे यांचे प्रतिनिधी - सदस्य
- (पोलीस अधिक्षक व त्यावरील दर्जाचे अधिकारी)
५. अपर पोलीस महासंचालक व संचालक, बिनतारी संदेश विभाग, पुणे - सदस्य
- (पोलीस अधिक्षक व त्यावरील दर्जाचे अधिकारी)
६. पोलीस अधिक्षक, सायबर व म.अ.प्र., महाराष्ट्र राज्य, मुंबई - सदस्य
७. संचालक / पो. अधिक्षक (अं.मुं.), अं.मु.के., गु.अ.वि., पुणे - सदस्य सचिव
८. संचालक / पो. अधिक्षक (अं.मुं.), अं.मु.के., गु.अ.वि., मुंबई - सदस्य

ब) प्रकल्प सल्लागार समिती:-

१. विशेष पोलीस महानिरीक्षक, सायबर व म.अ.प्र., म.राज्य, मुंबई - अध्यक्ष
२. माहिती तंत्रज्ञान संचालनालय, मंत्रालय, मुंबई यांचे प्रतिनिधी - सदस्य
३. एन.आय.सी.मुंबई कार्यालयाचे प्रतिनिधी - सदस्य
४. प्रोफेसर श्री.गद्रे (NCETIS), आय.आय.टी. मुंबई - सदस्य
५. भारतीय विशिष्ट पहचान प्राधिकरण (UIDAI) मुंबई कार्यालयाचे प्रतिनिधी - सदस्य
६. न्यायसहाय्यक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा (FSL), मुंबई यांचे प्रतिनिधी - सदस्य
७. इन्स्टिट्यूट ऑफ फॉरेंसिक सायन्स, मुंबई यांचे प्रतिनिधी - सदस्य
८. राष्ट्रीय अपराध अभिलेख केंद्र (NCRB), नवी दिल्ली यांचे प्रतिनिधी - सदस्य

क) पोलीस आयुक्तालय समन्वय समिती:-

१. पोलीस उप आयुक्त, गुन्हे शाखा - अध्यक्ष
२. वरिष्ठ पोलीस निरीक्षक, गुन्हे शाखा - सदस्य
३. प्रथम तज्ञ / पोलीस निरीक्षक, संबंधित अं.मुं.केंद्र / परिक्षेत्र - सदस्य
४. पोलीस निरीक्षक (अभि.) बिनतारी संदेश विभाग - सदस्य
५. कनिष्ठ तज्ञ / स.पो.नि., अंगुली मुद्रा विभाग - सदस्य
६. सायबर व म.अ.प्र., मुंबई कार्यालयाचा प्रतिनिधी - सदस्य

ड) जिल्हा पोलीस दल समन्वय समिती:-

१. अपर पोलीस अधिक्षक / पोलीस उप अधिक्षक - अध्यक्ष
२. पोलीस निरीक्षक, स्थानिक गुन्हे शाखा - सदस्य
३. प्रथम तज्ञ / पोलीस निरीक्षक, संबंधित अं.मुं.केंद्र / परिक्षेत्र - सदस्य
४. पोलीस निरीक्षक (अभि.) बिनतारी संदेश विभाग - सदस्य
५. कनिष्ठ तज्ञ / स.पो.नि., अंगुली मुद्रा विभाग - सदस्य
६. सायबर व म.अ.प्र., मुंबई कार्यालयाचा प्रतिनिधी - सदस्य

इ) अंगुली मुद्रा केंद्र समन्वय समिती:-

१. संचालक / उपसंचालक, अंगुली मुद्रा केंद्र - अध्यक्ष
२. वरिष्ठ तज्ञ / प्रथम तज्ञ, अंगुली मुद्रा केंद्र - सदस्य
३. कनिष्ठ तज्ञ / स.पो.नि., अंगुली मुद्रा विभाग - सदस्य

४. प्रशिक्षण केंद्रात नेमणुकीस असलेले कनिष्ठ तज्ञ - सदस्य
५. सायबर व म.अ.प्र., मुंबई कार्यालयाचा प्रतिनिधी - सदस्य

**३. वरील प्रमाणे गठीत करण्यात आलेल्या समित्यांची कार्यक्षमता खालीलप्रमाणे राहिल:-
राज्यस्तरीय प्रकल्प अंमलबजावणी समिती:-**

१. प्रकल्पाच्या प्रगतीचा आढावा घेणे.
२. मार्गदर्शक सूचना निर्गमित करणे.
३. हार्डवेअर / सॉफ्टवेअर प्राप्त करून घेण्यासह प्रकल्पाच्या विविध अंमलबजावणी बाबींना मान्यता देणे.
४. प्रकल्पातील विविध कृती कार्यक्रमांना मान्यता देणे.
५. प्रशिक्षण देणेबाबत नियोजन करणे.
६. पोलीस आयुक्तालय / जिल्हा पोलीस दल समन्वय समितीस आदेश / मार्गदर्शन करणे.
७. प्रकल्पाच्या प्रगतीचा आढावाबाबत मा.अपर मुख्य सचिव, गृह विभाग यांच्या अध्यक्षतेखाली महिन्यातून एकदा बैठक आयोजित करणे.

प्रकल्प अंमलबजावणी सल्लागार समिती:-

राज्यस्तरीय प्रकल्प अंमलबजावणी समितीस तांत्रिक दृष्ट्या योग्य निर्णय घेण्यास सहयोग करणे.

पोलीस आयुक्तालय / जिल्हा पोलीस दल / अंगुली मुद्रा केंद्र समन्वय समिती:-

१. राज्यस्तरीय प्रकल्प अंमलबजावणी समितीच्या सूचना / आदेशानुसार आयुक्तालय / जिल्हा / अंगुली मुद्रा केंद्र स्तरावर प्रकल्प अंमलबजावणी करणे.
२. प्रकल्पाच्या हार्डवेअर आणि सॉफ्टवेअरची उभारणी आणि कार्यान्वयन या बाबतची खात्री करणे.
३. आयुक्तालय / जिल्ह्यातील / अंगुली मुद्रा केंद्रातील सर्व अधिकारी व कर्मचा-यांच्या प्रशिक्षणाची व्यवस्था करणे.
४. पोलीस आयुक्तालय / जिल्ह्यात अंगुली मुद्रा विभागास सदर यंत्रणा उभारण्यास योग्य पुरेशी जागा उपलब्ध करून देणे.
५. अंगुली मुद्रा केंद्र, समन्वय समितीने त्यांच्या कार्यक्षेत्रातील पोलीस प्रशिक्षण केंद्रात यंत्रणा उभारणी आणि कार्यान्वयन याबाबतची कार्यवाही करणे.
६. प्रकल्पाशी संबंधित अधिकारी व कर्मचा-यांची नियुक्ती करणे.
७. प्रकल्पाचे काम गतिमान होण्याच्या दृष्टीने इतर निर्णय घेणे.
८. राज्यस्तरीय प्रकल्प अंमलबजावणी समितीस सर्व कामकाजामध्ये सहाय्य करणे.
९. प्रकल्पाच्या प्रगतीचा साप्ताहिक / मासिक अहवाल राज्यस्तरीय प्रकल्प अंमलबजावणी समितीस सादर करणे.

४. त्याचप्रमाणे सदर प्रकल्पाच्या अंमलबजावणीमध्ये १. System Study and SRS Documentation, २. Customisation of AMBIS Software, ३. Installation of Server Side Hardware and Software, ४. Installation of Client side Hardware and Software, ५. Data

Digitization, ६. Training to Police Personnel अशा विविध टप्प्यासाठी स्वतंत्र उपसमिती नेमण्यात येईल, सदर उपसमित्यांमध्ये अंगुली मुद्रा अधिकारी, संबंधित विषयासंबंधीचा तांत्रिक तज्ञ अशी संरचना असेल. सदरच्या उपसमित्या पोलीस आयुक्तालय / जिल्हा पोलीस दल समितींशी समन्वय साधून प्रकल्पाचे काम गतिमान होण्याच्या दृष्टीने कामकाज करतील. सदर उपसमित्या नेमण्याचे अधिकार विशेष पोलीस महानिरीक्षक, सायबर व मअप्रवि यांना देण्यात येत आहेत. त्यासाठी लागणारे अंगुली मुद्रा अधिका-यांचे मनुष्यबळ अपर पोलीस महासंचालक, गु.अ.वि., पुणे यांनी त्यांच्या कार्यालयांकडून उपलब्ध करून द्यावे.

५. वरील प्रमाणे गठीत करण्यात आलेल्या सर्व समित्या व उपसमित्यांनी वेळोवेळी बैठक घेवून आपले अहवाल राज्यस्तरीय प्रकल्प अंमलबजावणी समितीस सादर करावेत.

६. वरील सर्व समित्यांमधील सदस्यसंख्या वाढविणे किंवा कमी करणे याबाबत सर्व अधिकार विशेष पोलीस महानिरीक्षक, सायबर व मअप्र, मुंबई यांना राहतील.

७. AMBIS प्रकल्पाच्या अंमलबजावणीसाठी निधीच्या उपयोगितेवर नियंत्रण ठेवणे, धोरणात्मक निर्णय घेणे व अतिरीक्त वित्तीय बाबींना मंजुरी देण्याचे अधिकार सर्वस्वी अपर मुख्य सचिव, गृह विभाग यांच्या अध्यक्षतेखालील उच्चाधिकार समितीस असतील. त्यामुळे राज्यस्तरीय प्रकल्प अंमलबजावणी समितीने वेळोवेळी उच्चाधिकार समितीसमोर प्रगती आढावा सादर करणे आवश्यक राहील.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१७०४१५१६४४१०५६२९ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(सु.ज.सोवितकर)

उपसचिव, गृह विभाग, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
२. निदेशक, राष्ट्रीय अपराध अभिलेख केंद्र (NCRB), नवी दिल्ली.
३. महासंचालक, न्यायीक व तांत्रिक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
४. पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई.
५. अपर पोलीस महासंचालक, गुन्हे अन्वेषण विभाग, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

६. अपर पोलीस महासंचालक (नि.व स.), महाराष्ट्र राज्य पोलीस मुख्यालय, मुंबई.
७. प्रधान सचिव, माहिती व तंत्रज्ञान संचालनालय, मंत्रालय, मुंबई.
८. महालेखापाल - १ (लेखा व अनुज्ञेयता / लेखापरीक्षा) महाराष्ट्र, मुंबई.
९. संचालक तथा अपर पोलीस महासंचालक, बिनतारी संदेश विभाग, पुणे.
१०. सर्व पोलीस आयुक्त.
११. संचालक, महाराष्ट्र पोलीस प्रशिक्षण प्रबोधिनी, नाशिक.
१२. विशेष पोलीस महानिरीक्षक, सायबर व महिला अत्याचार प्रतिबंधक विभाग,म. राज्य, मुंबई.
१३. सह महासंचालक,भारतीय विशिष्ट पहचान प्राधिकरण (UIDAI), प्रादेशिक कार्यालय, मुंबई.
१४. प्रोफेसर श्री.गद्रे, (NCETIS), आय.आय.टी. मुंबई.
१५. स्टेट इन्फार्मेटिक ऑफीसर, NIC, मुंबई.
१६. संचालक, इन्स्टीट्यूट ऑफ फॉरेंसिक सायन्स, फोर्ट, मुंबई.
१७. सर्व जिल्हा पोलीस अधिक्षक.
१८. प्राचार्य, सर्व प्रशिक्षण केंद्र / गुन्हे अन्वेषण प्रशिक्षण केंद्र, नाशिक.
१९. संचालक / पोलीस अधिक्षक, अंगुली मुद्रा केंद्र, पुणे / मुंबई.
२०. अधिदान व लेखाधिकारी / निवासी लेखा परिक्षा अधिकारी, मुंबई.
२१. वित्त विभाग (का. व्यय-७), मंत्रालय, मुंबई.
२२. निवडनस्ती / गृह विभाग (पोल-४).